REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 143. Brașov, Luni-Marți 1 (14) Iulie. 1908.

Un nou soare.

II.

Șurubul principal al sistemei de esploatațiune era *ținerea vitelor*. Țăranul ținea vitele de muncă și folos, nu atât in folosul său propriu, ca să muncească și câștige mai mult cu ele, ci mai mult în favorul arendașului și proprietarului. In loc de a avea pășune și fânul *gratis* dela proprietar și arendaș pentru ele, căci se foloseau ambii de ele, și țăranul să aibă și venitele lor accesorii pentru îngrijirea lor și risicul împreunat cu ele și la o astfel de tovărășie.

Că vite multe și bune sunt un semn neîndoios de progres și bună stare al locuitorilor și moșiei, și o sporire a forțelor ei de producțiune — cine 'și bate capul cu așa ceva. Nutrețul țăranul să și-l cultive singur dacă îi trebuește, și el să-și gunoiască și ingrașe pământul său propriu, fiind că are mai puțin, și este mai rău muncit, mai buruienos și mai puțin productiv, fiind muncit totdeauna în urmă și în rele condițiuni ori la timp nepotrivit. Acesta era reflexul filosofic al politicianilor și cultivatorilor noștri mari și mijlocii.

In practică însă era alta: țăranul nu ținea vitele atât în folosul său cât al arândașului și proprietarului, și era robit cu ele vara și iarna din causa lor *ca ilusie de bunăstare*. Vitele îi robiau și brațele sale, căci era dator să dea cât cere deaproapele și patronul său ori făcea ori nu făcea, căci vitele el nu le putea duce pe altă moșie la pășune la o depărtare de 3—4 poștie, și să le aibă sara acasă să le mulgă ori pună în jug. Nu era o raritate ca cu una cu alta să fie constrâns de nevoi să dea câte 50—60 lei de cap de vită mare pe an, și să aibă două învoeli una dela Sf. George la Sf. Dumitru și alta de iarnă dela Sf. Dumitru la sf. George. Mare parte din transporturile de cereale la gară, schele, orașe și târguri se făceau în contul acestor *pășuni de iarnă*.

Deosebit apoi erau gloabele pentru pretinsele pagube prin scăparea vitelor în semănături ori neînvoite pe ogoare, miriști. Țăranul n'avea unde le scoate vara la pășune din bătătura sa, n'avea nici cu ce să le țină iarna decât cu paie și coceni. Cu cât vitele locuitorilor erau mai slabe și mai ticăloase, cu atât afacerile arendașului mergeau mai bine și el avea lipsă de mai puține cheltuieli. Arendașul 'și muncia totdeauna moșia la timp și în bune condițiuni, deși nu avea nici vite, nici unelte proprii — țăranul care le avea și întreținea pe ale sale spese pe ambele și muncea totdeauna în urmă, și prost, și nu se mai putea scăpa nici odată de datorii. El a muncit cu vitele și cu brațele oamenilor săi toată vara, și toamna la Sf. Dumitru el era mai rău înglodat în datorii de cât era la Florii sau la Sf. Gheorge.

Acum după votarea legei despre *înființarea islazurilor comunale*, lege votată cu consimțemântul ambelor partide istorice, s'a ivit un nou soare la orisont și pentru țăranul din România. Nimic nu este mai sigur și se poate plăti mai ușor decât islazul pentru vite.

Din cauza climei uscate și secetoase se poate ca pe alocurea pe pământul secătuit de cultura rapace de cereale, înțelenirea sau inerbarea cu plante de ceva valoare va merge cam greu, dar este în interesul proprietarului cât și al statului, ca să-i ajute ca acolo să și le înființeze pe cale artificială prin sămănatul de erburi *vivace*, cari să reziste și la secetă, și atunci spesele se vor urca cu alte 60—70 lei la hectar. Poate că și cheia adoptată de 4 vite mari la hectar este greșită prea mult față de clima aridă. Dar calculând taxa de 25—30 lei de vită mare pe an — în 10—15 ani comunele vor putea rescumpăra pământul și achita și eventualele spese de ingazonat sămănatul artificial cu ierburi. In realitate țăranul plătea până aci în bani muncă, și transporturi, daturi și angarale mult mai mult. Ar trebui ca guvernul să caute, ca la înființarea islazurilor, țăranii să nu mai fie exploatați cu apă, cu adăpătorile, trecătorile și drumurile la apă pe drumurile și șoselele publice. Achitate acestea încă s'ar putea expropria surpăturile cele multe dela dealuri și munte în favorul comunelor rurale pentru a fi împădurite în favorul comunei ca venit comunal. Cu legea votată este un început bun și sănătos, și d'aci înainte se va putea vorbi și de o creștere rațională a vitelor și la țăranul din România.

Prin izlazurile comunale țăranul va fi pus la adăpost de multe șicane și împilări din partea arendașilor și proprietarilor. Prin ele săteanul din România începe a deveni *țăran* de sine stătător, căci ținerea și creșterea vitelor cu ale sale mijloace proprii, este izvorul de venit cel mai principal și mai nimerit pentru el. Dacă vinde un hectolitru ori o chilă, două de grâu ori porumb, el nu face mare treabă, fiind silit de nevoe de ale vinde la cârciumarul sau grănarul din satul său ori dela târgul din apropiere, de obiceiu mult mai ieftin, decât se vinde cu vagonul la Brăila, și până acolo grâul lui trece prin 3—4 mâni și aceia îi i-au beneficiul muncei sale. Dacă el vinde o vită mare ori două el le vinde direct fără intermediari și se folosește sub toate raporturile.

Dr. G. M.

Nou partid sârbesc. Ziarele maghiare înregistrează știrea că comitetul executiv al noului partid sârbesc, a stabilit definitiv, în conferența sa ținută în Becskerek, programul, care va fi supus spre aprobare unei mari întruniri poporale, care se va ținea în curând în Chichinda-mare. Conform programului stabilit noul partid dorește executarea deplină a principiilor depuse în legea de naționalități. Partidul recunoaște drepturile limbei maghiare în justiție, legislație, administrație și armată, întru cât acestea nu se împotrivesc cu legile naturale și cu principiile depuse în legea naționalităților. Partidul va lupta contra maghiarizării forțate, precum și contra esploatării politice și economice a majorității poporațiunei din țară. Va pretinde democratizarea puterii de stat și spre ajungerea acesteia democratizarea cât mai repede a legislației prin introducerea votului universal, secret. Spre realizarea principiilor sale, va căuta să între în legături cu celelalte naționalități din țară.

Alegerea patriarhului sârbesc. Administratorul metropoliei din Carloviț, a avut Sâmbătă o convorbire cu ministrul-președinte, Wekerle, în cestiunea alegerei noului patriarh. Se anunță, acum, că senatul bisericesc metropolitan, de a cărui competință se ține designarea zilei congresului bisericesc, va fi conchemat în 14 Iulie. Terminul întrunirei congresului bisericesc, care va alege pe noul patriarh, se zice, ar fi fost fixat pe 24 Iulie. La aceasta alegere va lua parte și ministrul de justiție Dr. Günther, în calitate de comisar regesc.

Protestul orașelor germane din Boemia în contra supremației cehe. In Boemia sunt la ordinea zilei iarăși lupte vehemente între Cehi și Germani. Pe eri au fost convocate în 35 orașe germane întruniri poporale pentru a protesta în contra estinderei în măsură tot mai mare a limbei cehe în oficiile administrative și în contra preterării funcționarilor germani în funcțiunile publice. In aceste adunări se vor vota moțiuni, prin cari se va decreta lupta pe toată linia în contra Cehilor.

Liniște în Sârbia. Din Belgrad se anunță, că știrile răspândite în străinătate despre pretinse disordine în Sârbia sunt absolut falșe. In toată țara domnește liniștea cea mai perfectă. Se așteaptă cu siguranță rezolvirea favorabilă a crizei ministerială. Din izvor competent se declară în mod formal că regele este departe de a gândi să abzică.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

O escursie pe Postovar.

De S. Tamba.

E o zi de toată frumseța. Câteva pale întârziate pe tavanul naturii fug săgetate de sulițele dătătorului de lumină. Elegantele rândunele spintecă văzduhul par' c'ar fi crainicii zoriți ai unor vești grabnice și neașteptate, iar turlele de tinichea ale bisericei Sf. Nicolae și ale capelei din Groaveri trag cu ochiul și râd înfundat gâdilite de privirile înfocate ale cerescului Făt-frumos.

Totul surâde și se bucură în aerul proaspăt al dimineței, numai biserica neagră și Tâmpa stau îngândurate. Cea dintâi par'că-și toarce din nou firul vieței de pe vremea ademenitoare a tinereții, cea de a doua își clocește gândurile viitorului trecând mai întâi în revistă tempestățile pe cari le-a înfruntat milenii dearândul, ocrotind pe cei din preajma ei, cari drept mulțămită i-au bătut un cui în moalele capului, — chipu s'o apere de urgia cerului, pe ea a cărei existență de mii de ani dovedește de ajuns, că n'are nevoie de ocrotirea nimănuia, afară de a Celui din a cărui voință s'a înălțat din scoarța pământului.

Câte n'ar ști să ne spună din vremurile apuse, dac'ar avea glas martorul acesta uriaș, cu lumea dintr'un ceas!... El ne-ar destăinui trecutul, noi i-am deslega viitorul...

Dar să plecăm, că ne-apucă căldura. Prin Scheiu trecem repede cu trăsura. După sărbătorile Paștilor, cu obiceiurile sale frumoase, nu mai e nimic aici ce te-ar atrage și te-ar îndemna să-ți poposești ochiul. Din contră.

Cu toată graba noastră însă, am avut destulă vreme, ca într'o stradă strâmtă, strâmtată încă și de-o altă căruță, să încasăm »binețele« neașteptate ale unei femei, căreia roata trăsurii îi ștersese spoiala de pe casă. Incărcați c'un »vagon de cataroaie«, deși mergeam numai c'o trăsură, mânăm repede înainte, mulțumiți c'am scăpat atât de ușor, cu toate că nu noi purtam vina. Uruitul zdravăn și înaintarea repede a trăsurii n'a putut înăbuși însă o bună distanță de cale mânia bietei femei, care, — din vorbele-i iuți ca ardeiul, ce i-le-am putut desluși, — avea ce avea cu »vâna gâtului« bietului nostru vizitiu, căci tot de partea aceasta gingașă a trupului își ascuția briciul guriței neobosite. In sfârșit aerul înviorător al pădurii, în care sosim, dă altă direcțiune gândurilor, ștergând urma micii neplăceri avute, precum și groaza ce mi-s'a sălășluit în suflet la gândul unui foc în această parte a Brașovului — lăsată cu totului tot în grija Celui de sus — unde casele îți fac impresia că fiecare se pitulă în umbra și adăpostul celeilalte, așa stau de grămădite. Nu-i deajuns că-s strâmtorate de dealurile din dreapta și din stânga, se mai strâmtorează și ele unele pe altele.

Un foc în această parte ar face scrum sute de case în câteva minute. Aici nici viața oamenilor nu-i sigură la un caz de foc.

Ce-ar zice oare stăpânii orașului acestuia, care e și al Românilor, dacă ne-am lua îndrăsneala să-i întrebăm, ce-au făcut păn' acum pentru asigurarea avutului și vieții oamenilor din această parte a orașului?... Oare cum se cheltuește atâta bănet pentru espropieri în centrul orașului cu scopul, de a lărgi și alinea străzile, nu s'ar putea face ceva și aici, mai ales că aici casele nu-s de piatră ca 'n oraș, ci de lemn, care la un caz de foc în vreme de vară, arde ca chibritul?... Dar — pardon! — am uitat că 'n partea aceasta locuesc *numai* »Valahi“ — un motiv destul de puternic, care să zădărnicească orice »bunăvoință«...

La mori ne dăm jos din trăsură și după ce-i reamintim birjarului »vâna gâtului« dându-i-o 'n grije bună la reîntoarcere, începem să urcăm apostolește Oabănul, străjuiți în dreapta de piepturile puternice de stâncă ale dealurilor, iar în stânga de stâncile dârze atât de romantice — numite »Petrile lui Solomon«, împodobite ici-colea cu câte-un brădui trufaș, par' c'ar fi tot atâtea paratonere.

După un urcuș scurt, ademeniți de umbra și taina pădurii, părăsim drumul larg, boieresc și o cotim haiducește pe poteca din dreapta. Cale mai scurtă și mai răcoroasă. Paserile svâcnesc ca'npușcate de dinaintea noastră alarmând pădurea. Soarele furișat printre crengile copacilor stropește pete de aur pe covorul de pe jos.

In marginea Poienii un viteaz dela Pănade ne aține calea. In fața noastră la mai multe sute de pași, un rând de soldați de scândură vopsită albastru: ținta.

Conferința grănițărească din Năsăud.

Asupra conferinței grănițărești din Năsăud, ținută în aula gimnaziului, a 3-a zi de Rusalii a. c., am promis a reveni.

Dator mă simt cu aceasta — ori supăr pe cineva ori nu, — față de cauza sfântă a școalelor noastre scumpe și astfel față de interesele mari, de cultură ale poporului nostru din acest ținut, — dator mă simt față de conștiința-mi proprie, care nu va putea avea liniște până atunci, până când cauza fondurilor din Năsăud și a școalelor sale nu va fi adusă înaintea publicității în deplină lumină.

Departe de mine, dar orice intențiune de a ofenza pe cineva, orice gând de a atinge cât de puțin pe unul ori altul în amorul propriu, ori în dragostea lui față de neam — țin însă să declar dela început, cu sufletul liniștit, că, când e vorba de cauzele mari, publice, când sunt în joc interese vitale ale poporului nostru, cauzele sale de cultură generală, persoanele... puțin împoartă!

Astfel și în articolul de față, voiu atinge cestiunea în merit cu obiectivitatea și demnitatea, ce o cere cauza sfântă a fondurilor și institutelor culturale din Năsăud.

Revenind dar la obiect, mă voiu ocupa în special cu memorabilul *„expozeu“* al d-lui protonotar comit. *Dr. Leon Scridon*, expozeu *cetit* în conferința amintită mai sus și publicat în n-rii 128—133 a. c. ai »Gazetei Transilvaniei«.

Conferința grănițărească, convocată pe a 3-a zi de Rusalii, știm cu toții, — a avut de discutat asupra singurului obiect: *„Căutarea de mijloace pe seama fondului central școl. din Năsăud“*.

Vă puteți închipui dar cât de mare și dureroasă a fost surprinderea, cauzată prin »expozeul« d-lui Dr. Scridon, prin care în loc de izvoare de venit pe seama acestor fonduri, în loc de mijloace de salvare a școalelor, susținute din acestea, după cum era în drept a se aștepta toată lumea și în special reprezentanții celor 44 comune grănițerești, vine și propune într'un moment... de care posteritatea își va reaminti totdeauna cu durere și revoltă sufletească: desființarea, nimicirea școalelor noastre fundaționale.

Și această propunere atât de riscată... o face tocmai într'un timp, când din toate părțile locuite de Români, se adună fruntașii și conducătorii neamului nostru, pentru a aviza la mijloacele de susținere, de salvare a școalelor noastre scumpe, acest odor neprețuit al unui popor, razimul și viitorul neamului nostru.

Iar ca »motive«, ca »argumente« voiu cita în rezumat următoarele, pentruca lumea românească de pretutindenea, opinia publică imparțială și obiectivă, acest judecător pururea drept, să se poată pronunța în merit, la timpul său.

Iată-le:

1) Isvoarele de venit ale fondului scad mereu, abia sunt de prezent 100.000 cor. anual, pe când spesele de întreținere a fondului și școalelor sale, se urcă mereu, astfel că *preste 10 ani* vor ajunge acelea la circa 140.000 cor. (»G. Tr.« Nr. 128—1908.)

2. Școalele fundaționale elem. nu mai funcționează în aceleași condițiuni ca în deceniile prime, iar autonomia am pierdut'o mai de tot, *astfel că stam cu mult mai rău ca la școalele confesionale.* Dovadă: mulți din preoții *„învățați“* preferă a-și duce copiii lor la școalele *de stat* din Bistriță ori alte locuri... (»G. Tr.« Nr. 131—1908).

In urmare rolul, ce l'au avut *illo tempore* acestea școale, îl vor împlini școalele confesionale, cari vor fi centru de pregătire pentru gimnaziul nostru, cum au fost *illo tempore* școalele fundațioale.... (»G. Tr.« Nr. 131—1908).

3. Dela *fondul silvanal* din Bistrița, nu mai putem cere alți bani, nu mai putem întinde coarda..., căci ne putem trezi la un rezultat nefavorabil.., (»G. Tr.« Nr. 129.)

Comunele asemenea, cari prin edificarea de biserici și case parohiale, prin facerea de școale și case comunale, prin facerea de drumuri, prin plătirea de dări... etc. sunt așa de împovorate și locuitorii atât de înglodați în datorii, încât — per consecuentiam, — pentru susținerea și a școalelor din Năsăud, Borgoprund și Monor, nu mai pot da. (»G. Tr.« Nr. 131—1908.)

4. Gimnaziul trebue susținut cu orice preț; salariile profesorale trebue regulate cât mai iute și încă, dacă e posibil, după exemplul dat de confesiunea *săsească*... și dacă e de lipsă tăindu-se chiar în carne vie... (»G. Tr.« Nr. 132—1908).

Iată în resumat argumentele »puternice«, »nerestурnavere« ale d-lui protonotar comitatenz, prin cari se încearcă a dovedi puțina însemnătate, disparenta înrâurință a școalelor fund. față de cultura poporului din acest ținut și în urmare: nimicirea, pustiirea acestora, cu ori-ce preț.

Asupra acestor fel de »argumentațiuni“, mă voiu estinde în special în articolul de fată și mă voiu încerca, cu însuflețirea ce-mi dă dreptatea și sfințenia cauzei mari de cultură, ce o iau în apărare, a face asupra lor cea mai obiectivă analiză.

ad. 1). Venitele fondului scad mereu, cheltuielile cresc mereu... etc.

Aceasta nu surprinde absolut pe nimeni, acesta e lucru de toate zilele.

Aceasta se 'ntâmplă la ori ce gospodărie, la ori-ce societate, la fel de fel de întreprinderi, la familii și la state chiar, unde cheltuielile nu sunt în raport cu venitele, unde nu este prevedere, unde se ține morțiș la un fel de gospodărie invechită, ruginită, erezită din alți seclii, întocmai ca și la fondurile năsăudene.

Doar' cine dintre noi nu știe, că și azi, în grădinile fondului din Năsăud cresc »bucinișii« cât plopii, iar broaștele, de cum se desprimăvărează, își cântă mereu cântecul lor. Edificiul vechiu al gimnaziului, cu zecile sale de odăi, cu grădina sa de jughere multe, situată tocmai în centrul Năsăudului e pustie și părăsită; tot asemenea »grădina Ruinilor«, »Lagărul« ș. a. ce reprezintă valoare de zeci, de sute de mii, se arândează azi cu două-trei sutuțe de coroane la an.

Vreți, doar' un alt exemplu și mai concret? Iată »Domeniul dela Cristur!« — »Domeniul dela Cristur«, în estenziune de preste 1000 jugăre catastr., cu păduri și livezi estinse, cu locuri bogate de pășune și arat, se arândează de ani îndelungați, unui bohem (ceh) parvenit, cu 5—6000 cor. anual, pentru care sumă fondul e dator: să pună la dispoziția cehului sute de brațe muncitoare (»curialiștii«), să-i țină în rând *»iazul«*, devenit în timpul din urmă chiar proverbial, să-i facă grajduri-model, să-i țină în rând »curtea«...

Și pe când cu astfel de gospodărie..., fondul susținător se alege în cei mai mulți ani, calculându-se și diurnele, tour-retour, apoi pierderea de timp, etc., cu un venit total de »Null von Null«..., pe atunci cehul cuminte și astut se îmbogățește mereu, are vin roș la pivniță și după cum spun oamenii introduși în misteriile administrației »Domeniului din Cristur«, trimite în țara lui cam 3—4000 cor.

Vreți să vă înșir eu oare exemple concrete de gospodărie »rațională«; și despre »Domeniul din Cianul-mare«, despre »Hotelul din Cârlibaba«, despre »Hotelul din Dombhát«, etc. toate, proprietate a fondului centr. școl. năsăudean? Cred, pentru moment, e de prisos!

Pentru moment, în legătură cu acest punct voiu tracta câteva poziții, numai trei, din bilanțul de venite și spese, prezentat conferinței amintite, prin d-nii Dr. Scridon și Dr. Onișor. (Vezi »Gaz. Trans.« Nr. 128—1908).

a) Administrația fondului costă *azi* 10.000 cor.; *iar peste 10 ani* 15.000 cor. *Gimnaziul* costă *azi* 43.000 cor., *iar peste 10 ani* 60.000 cor. *c) Școala fund.* Năsăud costă *azi* 12.000 cor.; iar *peste 10 ani* 16.000 cor. Deci toate acestea costă *azi* 65.000 cor.; iar *peste 10 ani* 91.000 cor. De unde rezultă un plus de spese, numai la aceste 3 poziții, *peste 10 ani*, de 26.000 cor.

(Va urma.)

Politica externă a Bulgariei. In cursul desbaterilor răspunsului la mesagiul tronului ministrul bulgar al afacerilor străine a făcut următoarele declarațiuni. Guvernul princiar va urma o politică, care să garanteze siguranța externă și interesele naționale; își va depune toate silințele pentru a convinge pe marile puteri, că Bulgaria urmărește o politică pacinică și nu va provoca turburări în Balcani. Privitor la relațiunile cu statele vecine, ministrul a relevat relațiunile cordiale amicale cu România, pe cari guvernul princiar se va sili a le menținea și a le întări și a întreținea cu Serbia relațiuni oficialmente bune. Aceste ar trebui să fie sincere și amicale. Bulgaria a dat destule probe despre dorința sa de a avea atari relațiuni și nu va pune nici un obstacol la stabilirea lor. Relațiunile cu Grecia sunt bune. Cu Turcia deasemenea sunt bune, i r dela venirea la putere a acestui guvern ele sunt și mai bune. Interesele politice naționale și economice ale celor două țări reclamă raporturi dintre cele mai intime, cari sunt totuși greu de stabilit, de oarece Turcia continuă a nu recunoaște adevăratele interese și starea de lucruri din Macedonia. Pe lângă acestea din diferite părți se sugerează Turciei, că Bulgaria este o primejdie pentru ea. Guvernul princiar va căuta să convingă pe Turcia, că Bulgaria departe de a fi un pericol, ar putea în oarecari eventualități să-i fie utilă. Ministrul respinge asertiunile că Bulgaria ar fi ațâțat insurecțiuni în Macedonia, cari au fost dimpotrivă provocate de situațiunea interioară. Eșecul reformelor prevăzute prin programul dela Muerzsteg, cari au dat rezultate negative, a fost atribuit mișcării bandelor așa zise ajutate de către Bulgari. Aceasta afirmare greșită își perde din ce în ce valoarea sa, deoarece devine din ce în ce mai evident că bandele formate în interiorul Macedoniei sunt un produs al situațiunei. Guvernul princiar este firm decis a împiedeca cel mai mic ajutor ce s'a putut da bandelor, deoarece interesul bine înțeles al Bulgariei cere suprimarea oricărei mișcări de bande.

Amânarea Dumei. Printr'un ucaz imperial Duma a fost amânată până la 28 Noemvrie.

Reformele propuse de Anglia pentru Macedonia. Ziarul »Kölnische Ztg.« află din Berlin că Anglia a supus Puterilor propunerile sale privitoare la reformele macedonene, între cari în urma acordului fixat de Rusia, se propune: Pentru Macedonia trebue să se formeze o coloană volantă de 10.000 —12.000 oameni, care să fie pusă la dispozițiunea lui Hilmi pașa pentru suprimarea eficace a bandelor. Comandantul ei să fie un ofițer turc numit de sultan sau după propunerea lui Hilmi Pașa. Se crede că în curând vor urma propunerile ruse și se vor ocupa pe cum se crede de reformele în materie de finanțe și de justiție.

Jubileul unui batalion.

Dumineca trecută împlinindu-se 40 de ani dela înființarea batalionului 2 vânători »Regina Elisaveta«. ofițerii batalionului au oferit un dar M. S. Reginei, în semn de înaltă venerațiune și adânc devotament.

In acest scop o delegațiune, compusă din comandantul batalionului, maiorul Manolescu Mladian, și câte un reprezentant din fiecare grad, a fost primită la Castelul Peleș de către Regina, înconjurată de Cassa Sa, de față fiind și Regele Carol.

Comandantul batalionului prezentând darul, care constă dintr'un bronz așezat pe un soclu reprezentând pe M. S. Regina îngrijind de un rănit, rosti următoarea cuvântare:

Maiestate,

Astăzi, 22 Iunie 1908, se împlinesc 40 de ani dela înființarea batalionului 2 vânători, batalion care, — dela 10 Mai 1902 — se bucură de Inalta favoare și de neîntrecuta onoare de a purta numele ilustru al Maiestății Voastre.

Cu ocaziunea acestei aniversări, scumpe pentru batalionul ce am deosebita onoare a comanda, ofițerii corpului — mândri de trecutul său istoric și conștienți de marile îndatoriri ce au în viitor, — au îndrăznit să toarne în bronz chipul dulce al Alinătoarei tuturor durerilor trupești și sufletești, modelul de cugetare, de inimă și de virtuți neintrecute, și, prin noi, Vă roagă, respectuos, să binevoiți a-l primi, drept o dovadă, că nici odată, în inima și în cugetul lor, o serbare în Corp, nu va putea fi despărțită de slava ce se cuvine Maiestății Voastre.

In numele ofițerilor și soldaților din batalionul Reginei Elisaveta, am astăzi cinstea nemăsurată de a depune la picioarele Maiestății Voastre reînoitul lor jurământ de credință neclintită, asigurând-O că vom ști totdeauna a ne vărsa sângele și a muri pentru a menține onoarea și gloria drapelului, pe care Suverana a binevoit a-l încununa cu »roze pentru vii, cu lauri pentru morți«.

Să trăiți Maiestate!

STIRILE ZILEI.

— 30 Iunie v.

Incheierea anului la școalele secundare și superioare române din Brașov s'a făcut eri cu mare solemnitate. După terminarea serviciului divin, la care au asistat corpul profesoral și elevii școalelor, publicul s'a întrunit în sala festivă a gimnaziului, unde d l director gimnazial V. *Onițiu* a rostit un frumos discurs ocasional, pe care îl vom reproduce în întregime în numărul de mâne al foaiei noastre. Corul elevilor a esecutat sub conducerea d-lui prof. G. *Dima* trei coruri frumoase, mult aplaudate de numărosul auditor. De încheiere a urmat premiarea elevilor distinși prin părintele Dr. V. *Saftu*.

O grupă de 56 elevi ai liceului din Roman a sosit eri în Brașov sub conducerea mai multor profesori, visitând orașul. Cu trenul de azi dimineață elevii s'au reînapoiat în România.

Păzitorii ordinei publice. Ni-se scrie: In 8 Iulie a. c. aflându-mă în comuna Câmpeni, unde era ziua târgului de țară, am văzut un scandal comis de gendarmi, pe care îl aduc la cunoștința publicului.

Seara pe la 9 ore locuitorii din comuna Măguri: Vasiliu Saftu lui Simeon Coroiu și Petru Roba lui Simeonul Plefibeau apă din un isvor, ce se afla în piața acestui opid. Cum stau ei așa aplecați la țărm, o patrulă de gendarmi — 4 la număr — se oprește în loc și luând de jos o bâtă a acelor oameni au început a-i îmblăti pe spate cu câte 3 lovituri, încât unuia i-a

---

înțelegem că e vorba de exerciții de'mpușcat cu patroane aspre.

— Incătro nizuiți? ne întreabă santinela.

— Către munte.

— Intr'acolo puteți merge, numai să țineți drumul acesta din stânga, c'altfel vi-e primejduită viața.

— N'o fi primejdie chiar așa mare, zic eu zimbind, căci după cum văd ținta e tocmai în fața noastră.

— Ținta e acolo, adevărat, și toți țintesc acolo, dar patroanele celor mai mulți cine știe unde mama dracului ajung.

Noi ne mulțumim de îndrumare, el de țigare și plecăm,

Peste vr'un sfert de oară o senzație veche mi-se reînprospătează: senzația ce am avut-o într'o noapte durmind în aceeași odaie cu un om gras. Erau sforăelile joagărului (fierăstrăului) unui ovreiu, care a tăbărît asupra podoabei munților cu lăcomia lăcustei.

Vederea miilor de bușteni și zecilor de mii de scânduri mi-a umplut inima de amărăciune. Mă gândeam: oare n'ar fi putut face »Gescheftul« acesta atât de rentabil un *Român?...* Ha-ha-ha! — Român și »Geschäft«!... Haidem mai departe!

Ne apropiem de poalele Postovarului. Aerul de brad te'mbată. Ce mai loc de vilegiatură, de cură climaterică!.. Ei, dar cine să-ți impopuleze locul acesta admirabil cu locuințe? — Orașul nostru?... Orașul, care n'are nimic de dai-Doamne?... Ian uitați-vă la spitalul cel vechiu, priviți apoi la edificiul poliției, aruncați o ochire și la ospătăria »La Coroană« ș. a. m. d. tot edificii orășănești — în cari ți-e groază să întri, ca să nu ieși în plural, dac'ai intrat în singular — și vi se va înțărca iute și degrabă îndrăsneala gândului, că orașul nostru ar putea întreprinde lucruri atât de »riscate«. Voiam să-mi înod mai departe firul reflexiunilor când răpăitul scurt și îndesat al puștilor soldaților mă făcu să tresar și să mă cuget, că n'am plecat la munte ca să mă năcăjesc, ci să mă distrag.

Urcușul e greu, dar prin umbra și răcoarea pădurii nu e obositor. Cam la jumătatea drumului spre vârf e un isvor, c'o apă care-ți numără toate plombele și dinții stricați din gură, dacă cumva nu le-ai mai ținut socoteala. După un scurt popas, în care ne-am făcut și noi diagnosa gurei și ne-am mulcomit desperarea stomacului, ne-am abătut puțin la dreapta la »Peatra arsă« (Wolfschlucht). Cel care n'a văzut încă munți mișcându-se și lumea învârtindu-se, poftească și privească în jos de pe icul de stâncă încunjurat de câteva străji de lemn. Peatra aruncată de aici numai după câteva secunde o auzi înecându-se în clocot în fundul abisului, mărginit în față de un părete enorm de stâncă înălțat drept spre cer.

Părăsim cu greu acest magnet al turiștilor și încălecăm iarăși calea spre casa reuniunei carpatine. Cu cât urci mai în sus cu atât ți-se bucură călcâiele mai tare, scrâșnind tot mai puțină peatră sub ele, dar cu atât mai tare ți-e amenințat capul de stâncile ce stau aninate gata-gata să-i cerce tăria și conținutul. Chiar și brazii par'că s'au îngrozit de gândul acesta criminal, căci cele mai multe dintre stâncile acestea le vezi ferecate în brațele de rădăcini viguroase ale câte unui brad, ce li-să înalță în creștet, par'car fi penajul unui coif militar.

Și cu cât înaintezi mai mult în sus — par'c'ar fi fost vorba de un asalt primejdios — cu atât întâlnești mai mulți răniți și mai ales morți, cari își dorm somnul de veci prăbușiți printre cei vii, dar neconturbați de nimeni și adumbriți de crengile generațiilor mai tinere.

(Va urma).

sângerat mâna cu care a prins loviturile. Făptuitorul era chiar conducătorul patrulei, care în forma aceasta și-a arătat »magyar vitézség«-ul său, atacând și maltratând oameni pacinici fără nici o causă — decumva nu au avut gândul de a provoca o vărsare de sânge — căci numai provocatoare a fost purtarea lor neumană și fără rost. Astfel de oameni nu sunt aci puși ca păzitorii ordinei, căci în ziua următoare în orele d'inainte de amiazi bătură în târg pe un om neputincios, care în gura mare striga: »Da nu mai dați că și voi sunteți doară oameni!«

Precum arată aceste brutalități, organele ordinei publice voiesc a irita poporul pentru a putea culca la pământ câțiva Valahuși lor nesuferiți. Vai de țară și de urmările acestor porniri nesocotite!

Agentul.

Conducerea ziarului »Lupta« a fost încredințată, precum cetim în »Lupta«, d-lui Lucian *Bolcaș.*

Punerea pietrei fundamentale a localului Casei Bisericii și Casei Școalelor — Din București ni-se scrie: Sâmbătă la orele 10 dim. a avut loc în str. Lueger, Nr. 26 serbarea punerii pietrii fundamentale a localului, în care se vor așeza Casele Școalelor și Bisericii. Au luat parte d-nii Spiru Haret, ministrul instrucției, I. Kalindera, administratorul domeniilor coroanei, D-l A. Teodoru, secretarul general al ministerului instrucției, C. Dissescu, fost ministru, P. Gârboviceanu, administratorul casei bisericii etc. etc. După serviciul divin, oficiat de episcopul Dunării de jos, a urmat cuvântarea d-lui P. Gârboviceanu, administratorul Casei bisericii, care a arătat, că deși întemeiată târziu, totuși Casa școalelor a adus reale servicii propășirii învățământului în țară. Dela înființarea ei până astăzi a clădit 1040 localuri de școli cu 1698 de săli. Casa școalelor a cheltuit 2.000.000 pentru cumpărarea materialului didactic necesar școlilor rurale, urbane, liceelor și Universităților din țară, așa încât în doi ani cel mult nu se mai află școală, care să ducă vre-o lipsă în această privință și a înființat 460 biblioteci populare rurale. Trecând la activitatea casei Bisericii, d-l administrator constată cu multă mulțumire sufletească, că deși această instituție a avut mai puține mijloace, totuși a știut să muncească întotdeauna cu spor. D-lui Gârboviceanu i-a răspuns ministrul Sp. Haret.

Logodnă. D-l Dumitru I. *Sulescu* funcționar comercial în Ploești și d-șoara Alexandrina D. *Cazacu* din Satulung (Săcele) logodiți.

Congresul Slavilor. Astăzi se deschide în Praga congresul slavilor. Congresul va fi deschis de ministrul Kramarz și va discuta cestiunea creării unei bănci slave, organizarea jurnalismului slav, organizarea librăriilor, organizarea de călătorii turistice în țările slave și expozițiunea panslavistă din 1911 din Moscova. Congresul va urmări în principiu numai scopuri de civilisațiune și pacifice, esclusând toate cestiunile politice. Apropierea slavilor pe baza principiilor democratice nu va trebui să se efectueze decât în cadrul configurațiunilor statelor actuale.

Un scandal financiar la Budapesta. Poliția din Budapesta a primit din partea fabricantului de sticlă Friedrich Hoffman din Dresda un denunț în contra firmei Max Neuman și Comp., prin care declară că a fost escrocat de către această firmă cu suma de 30.000 coroane. Deschizându-se o anchetă s'a stabilit că mai multe firme de bancă din Budapesta unite într'un singur grup, au escortat pe numeroși comercianți din Germania, îndemnându-i la jocuri de bursă printr'un ziar, pe care l'au răspândit în Germania. Acest grup de bancheri din cari făceau parte firmele: Leopold Neuman și Comp., Max Neuman și Comp., Felix Weilet et Comp., Nicolau Feher et Comp., Weis et Fiu și Neuman et Raab au escrocat pe clienții lor făcându-i regulat să piardă. În ultimul timp, escrocheria firmelor, unite a luat o extenziune atât de mare încât consulul general al Germaniei din Budapesta a intervenit pe lângă secretarul de stat din departamentul justiției, pentru anchetarea faptelor și sprijinul firmelor germane. Parchetul a intentat acțiune sus numitelor firme. Se așteaptă un proces monstru urmat de scandaluri cum rar s'au pomenit pe piața financiară.

Defraudare. Un nou fel de defraudare a aflat oficiantul de bancă Burger, în Budapesta. Știind anume, că deputatul Giesswein are un libel cu 18,843 cor. depunere, a încercat să falsifice libelul. A scris numele controlorilor, iar când a fost în regulă cu libelul a încercat să pună mâna pe bani, dând libelul unui hamal, cu ordinul să-i scoată 6000 cor. din bancă. Purtarea oficiantului a părut hamalului suspectă, și înainte de a scoate banii a denunțat cazul poliției. La ordinul căpitanului poliției hamalul a scos banii, iar în momentul când voia să predea lui Burger cele 6000 cor. funcționarul defraudant a fost înhățat de detectivi. La interogator a mărturisit faptul.

Mare panică în Praga. Sâmbătă a avut loc în Praga o bătaie de flori organizată de comitetul expozițiunei locale. În timpul preumblărei cei patru cai dela trăsura fostului ministru de finanțe Kaizl s'au speriat și au luat vânt. În trăsură se afla Kaizl, cu soția sa și cu un cunoscut al lor. Trăsura s'a răsturnat, cele trei persoane cari se aflau intr'ânsa au rămas sub roți, fiind grav răniți. Un cal rupându-și hamurile, a pătruns în mulțime. Câțiva polițiști au reușit să-l oprească. Ceilalți trei cai au pornit'o în fugă prin mulțime, târând și trăsura cu dânșii. S'a iscat o panică teribilă. Toată lumea și-a perdut capul. O femeie a fost ucisă în învălmășală, 18 persoane au fost grav rănite, 30 mai ușor. Cei răniți au fost duși de către societatea de salvare la spital. — Panica era indescriptibilă, aceasta cu atât mai mult cu cât dealungul bulevardului se aflau în acel moment peste 50,000 persoane.

O reformă în învățământul primar italian. Din Roma se anunță că consiliul comunal a votat cu 57 voturi contra scoaterea religiei din programul de cursuri al școlilor primare.

Limba Esperanto câștigă teren. E știut, că în 16—22 August a. c. se va ținea congresul IV, al esperantiștilor în Dresda. Lucrările pregătitoare au înaintat mult, așa că s'au trimis deja invitările speciale. — In alte țări limba esperanto se lățește asemenea cu iuțală. Orașul Saint-Etienne a votat o subvenție anuală societății esperantiste. In Anglia s'a permis telegrafarea în limba esperanto. In Japonia de 1 an s'a format o societate esperantistă japoneză, sub presidenta ministrului de esterne, care în o epistolă adresată societății, a îndemnat pe Japonezi la învățarea acestei limbi. In timpul mai nou a început să apară în Paris un organ oficial al societăților esperantiste, cari de prezent sunt în număr de 860 în Europa.

Nouă mine de diamante în Africa. In apropiere de Windhuck, în sud-vestul Africei lângă localitatea Buderic, s'au găsit 800 de diamante. Din acest fapt se deduce că și în restul ținutului sunt bogate mine de diamante. Pietrile găsite au un diametru de 2—3 milimetri. Ele sunt de calitate mijlocie după calculele obicinuite ale valoarei diamantelor.

O domnișoară română, absolventă a unei școli comerciale, ar dori să ocupe un post de contabilă. A se adresa redacțiunei ziarului nostru.

Oprirea circulărei monedelor de nichel românești în Bulgaria. Poliția din Giurgiu a făcut cunoscut ministerului român de interne și celui de finanțe că în Bulgaria, printr'o circulară a ministerului de finanțe bulgar, s'a oprit circularea monedelor de nichel românești. Prin acea circulară se mai spune că acei cari vor mai primi monede românești, vor fi supuși la o amendă de 400 lei.

Convocare.

Comitetul despărțământului *„Hida-Huedin"* al »Asociațiunei« pentru literatura și cultura poporului român prin asta convoacă adunarea cercuală pe *19 Iulie 1908 în Bercse* și invită cu toată onoarea pe toți membrii și pe toți aceia, cari se interesează de »Asociațiune« și doresc a promova interesele ei, să participe la această adunare a despărțământului, care se va ținea după următoriul

Program: 1. Participare în corpore la serviciul divin, ce se va celebra în Biserica română din Bercse la 8 ½ oare a. m. 2. După terminarea serviciului divin, deschiderea adunării prin președinte, în școală. 3. Exmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului-verbal al adunării. 4. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului. 5. Raportul cassariului, conținând rațiociniul de pe anul expirat și proiectul de budget pe anul venitoriu. 6. Exmiterea comisiunilor: *a)* pentru încassarea taxelor și câștigarea de membri noi pentru »Asociațiune«; *b)* pentru censurarea raportului comitetului; *c)* pentru censurarea raportului cassariului conform punctului 5. 7. Disertație conform §-ului 37, din statute. 8. Rapoartele comisiunilor exmise conform, punctului 6 și deliberare asupra lor din partea adunării. 9. Eventuale propuneri. 10. Exmiterea a doi delegați, cari să reprezinte despărțământul la adunarea generală a »Asociațiunei«. 11. Închiderea adunării prin președinte. Din ședința comitetului despărțământului »Hida-Huedin« ținută în

Hida 22 Iunie st. n. 1908.

Dr. Simion Tămaș, director-președinte. *Dr. Alexandru Bodea*, notariu-controlor.

NB. După terminarea adunării prânz comun în localul școalei. Prețul unui tacâm 3.60 fileri.

☞ Domnii abonați ai „Gazetei" cari încă nu au trimes cei 80 bani (fileri) pentru numărul jubilar, sunt rugați a o face fără amânare.

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 13 Iulie. Jurații au judecat eri un proces, în care mai multe femei și fete erau acuzate de a fi provocat avorturi. În această afacere erau implicați și trei oficeri. Unul dintre aceștia a dispărut, unul s'a sinucis și al treilea, — care fusese judecat mai înainte de conziliul de răsboiu — a fost achitat. Șapte dintre femeile și fetele acuzate au fost condamnate și anume: una la 6 ani închisoare, alte cinci la pedepse variind între șapte săptămâni și șase luni și una la un an închisoare. Două au fost achitate.

Praga, 13 Iulie. Eri s'au ținut în treizeci și cinci de orașe ale Boemiei întruniri convocate de germani. La aceste întruniri au azistat mai mulți miniștri: S'a protestat împotriva faptului că cele mai multe posturi de la telegraf și poștă au fost ocupate de cehi. La toate aceste întruniri s'au adoptat moțiuni, prin care guvernul e invitat ca în viitor, față cu cehizarea slujbelor de la poștă și telegraf, să numească numai funcționari germani.

Milano. 13 Iulie. „Corriere della Serra" publică în numărul de eri un articol de fond privitor la însemnătatea întâlnirei dintre miniștrii Aehrenthal și Titoni. Ziarul citat spune că Europa trece printr'un moment greu. Intre Austria și Italia relațiunile sunt cam reci. Italia recunoaște necesitatea unor bune relațiuni cu Austria și de aceea trebue să ferească cu hotărîrea de ivirea unor neînțelegeri cu această putere.

Belgrad, 13 Iulie. In urma noului eșec al lui Velimirovici, acesta a depus mandatul său în mâinile regelui. El a declarat, că nu va mai primi cu nici un preț sarcina de a forma cabinetul. In numele bătrânilor radicali, Pașici a sfătuit pe rege să însărcineze pe Stoianovici cu formarea cabinetului. Acesta a refuzat și dânsul, de oarece și e cu neputință să resolve criza. Stoianovici a recomandat regelui pe Vuici, Milosablovici, sau pe Milovanovici pentru formarea cabinetului. Regele Petru a însărcinat pe bătrânul radical Milosablovici cu formarea cabinetului.

Londra, 13 Iulie. „Daily Telegraph" află din Petersburg, că membrii celei dintâiu Dume, cari își fac pedeapsa de trei luni, la care au fost condamnați pentru iscălirea faimosului manifest dela Wiborg, vor fi puși în libertate cu opt zile înainte de expirarea pedepsei. Această grație, care le-a fost acordată de Țar, va fi adusă la îndeplinire în ziua de 12 August, aniversarea nașterei țareviciului.

Teheran. 13 Iulie. Eri dimineață și-a făcut apariția, la legațiunea engleză, ministrul casei imperiale a șahului, în uniforma de mare ținută și a înmânat ministrului englez o scrisoare autografă a șahului prin care acesta cere scuze pentru faptul că trupele persane încunjuraseră palatul legațiunei.

Glume.

— Zici că »fuge dracu de tămâie«. Nu s'ar putea controla câți chilometri face pe oră?

— De ce, dragă?

— Apoi i-am spus unui creditor »să-l ia dracul«, iar ca precauțiune i-am pus tămâie la poartă.

*

»Pofta vine mâncând«.

E adevărat, dar nu când e vorba de bătaie.

*

Ghițișor vine dela școală. Papa îl întreabă?

— Ei, cum îți pare profesorul?

Ghițișor, băiat modern, îi spune:

— E tare prost, papa. Nu știe nimic!

— ?

— Păi, dacă toată lecția ne întreabă numai pe noi...

Bibliografie.

St. O. Iosif. „Zorile" Dramă istorică. în două acte și în versuri. Prețul 1 co. (10 b. porto).

„P. Ispirescu" Povestirile unchiașului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. *Teatru I.*

De cuprinsul următor:

„Șoldan Viteazul", Mama Angheluța", „Herșcu Boccegiul", „Clevetici", „Sandu Napoilă", „Surugiul", „Ion Păpușariul", „Cucoana Chirița" „Barbu Lăutaru", „Paraponisitul", „Kera Nastasia" „Haimana", „Gură-Cască", „Stan Covrigariul", „Vivandiera", „Păcală și Tăudală", „Scara mâței" „Craiu nou", Harță Răzășul", „Ramășagul", „Peatra din casă", „Nunta țărănească", „Chirița la Iași", „Chirița în Provincie".

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto.

Diverse.

O lacună în istoria universală. Un ziar parisian povestește următoarea întâmplare nostimă despre un istoric francez și fetița acestuia. Invățatul se puse într'o zi să examineze pe fetiță asupra cunoștințelor ei istorice, spre a-i vedea gradul de inteligență și până unde a ajuns cu cunoștințele istorice. Fetița dete răspunsuri foarte cuminți, arătând că a învățat bine în școală. Tatăl său o întreba despre veacul de mijloc. Fetița dete răspunsuri foarte corecte, până la un punct de unde deodată trecu la Revoluția cea mare. — Bine, puiule — zise tatăl — dar între Ludovic XI și revoluția franceză s'au mai petrecut multe lucruri.

Fetița dete din cap afirmativ, apoi zise:

— Dar, tată, însă pe atunci eu eram bolnavă de pojar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Fiind numărul celor ce au alergat să mă mângâe — cu ocasiunea pierderei preaiubitului meu soț — atât de mare, încât nu mă simt în stare a le mulțumi la toți personal, prin aceasta rog pe toți, atât în numele meu cât și în numele copiilor mei să binevoiască a primi pe această cale cele mai sincere mulțămite.

Reghinul-săsesc, în luna Iulie st. n. 1908.

văd. Maria Dr. Ceusian.

La tipografia și librăria A. Mureșianu se află de vêndare următórele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva, Bucuresci".

N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istoriórǎ pentru tinerime, localisată după nemțesce. 193 pag. . Prețul cor. 1.50
Vasilie Pop, „Domnița Viorica" roman. Prețul 2 cor. (plus porto banĭ) 20
M. Salodeanu. „Floarea Ofilită", roman. Prețul 2 cor. (plus porto banĭ) 20
Ștefan Iosif, „Credințe." Poesii à cor. 1.50
Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii", sch'țe din viéța boerilor moldovenĭ 1.50
Eugeniu Boureanul. „Povestirĭ din copilărie". Prețul à . . . cor. 1.50
Vasilie C. Osvadă, „Băncile poporale din România" cu un adaus informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). . . . . 1·05
Ion Manolache-Holda. Fețe, *portrete schițe și nuvele,* ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1·50
Il. Chendi. „Fragmente". Un șir de interesante articole (informațiunĭ literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii" și „Foiletóne" scrise.
Vasilie C. Osvadă. „Legea Tovărășiilor". Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). . . . . . . —·55
N. N. Beldiceanu. „Chipurĭ dela Mahala" Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50 se. 246 pag. Prețul . . . . Lei 2.50
M. Eminescu, Poesii postume", ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Cărți de rugăciuni.

Sonorul séu frumos rĕsunătórele plânso-cântuti la mormêntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... —.24.

Carte de rugăciune de *Calistrat Cora* sunt cu: Cor. 1·40, 1·60, 1·80, 2·40, 2 60, 7·—, 8·40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —·90, —·60, 1·80, 2·10, 2·65, 2·80, 3·10, 3 50.

Cheia Raiului costă: —·75, 1·20, 1·40, 2·—, 3·50.

Versurile nascerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —.12.

Visul Născĕtórei de D-ȡeu —.12.

Epistolie a Domnului nostru Isus Christos, ce a trimis'o Dumneȡeu din ceriu, ... —.24

Cărți de rugăciunĭ întocmite de protopresviterul Calistrat *Coca*, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuțĭ cuprinȡênd diferite rugăciunĭ: rugăciunea de séră, către d-l nostru Isus Christos, îngerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Născĕtóre. Rugăciunile în ȡilele de peste sĕptĕmână. Liturgia de Dumineca. Acatistul buneivestirĭ. Canóne. Rugăciunĭ de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din sĕptĕmâna luminată. Rugăciunile din ȡiua Nascerei Domnului. Rugăciunĭ de cuprins felurit etc.

Tóte aceste cărțĭ sunt în diferite legăturĭ de la cele mai simple până la cele mai luxóse. Tóte însĕ sunt forte frumóse și elegante. Prețul lor e fórte ieftin.